

● KULTURA ● KULTURA ● KULTURA ● KULTURA ●

● AKADEMSKI SLIKAR JOŽE CENTA NAS JE SPOMNIL

Končuje se Trubarjevo poletje

Letos, 29. junija je poteklo 400 let smrti Primoža Trubarja, očeta slovenske književnosti. Bil je prvi, ki je napisal slovensko knjigo, se boril proti srednjeveškemu mračnjstvu, za humanizem, premagoval pokrajinsko razcepljenost na Slovenskem in razvijal prve oblike slovenske kulture in književnosti ter doumel povezanost Slovencev z južnimi Slovani.

Kar grdo je, ker nas kar 400 let po smrti očeta prve slovenske tiskane knjige prisiljuje preveliki stroški za papir in tiskanje, da o njem spregovorimo tako na kratko. Saj smo res le občinski časopis, vendar časopis za 70000 prebivalcev, od katerih vsaj dve tretjini ljudi ne zaključijo dneva brez pisane slovenske besede in v vsaki besedi je sled Primoža Trubarja.

Slovenci se bomo Trubarju ob obletnici njegove smrti le oddolžili na naš slovenski in Trubarjev način. Odločili smo se za obnovitev Trubarjevega »mlina«, kjer je stala njegova rojstna hiša. Ta obnova je zahtevala kar veliko sredstev, ki so jih domačini in slovenska kulturna skupnost zbirali na razne načine. Akcija Trubarjevega dinarja pa še teče, saj prav zato, ker je bilo premalo sredstev, so preložili zaključno slovesnost v načrtovanem Trubarjevem poletju iz meseca julija na 21. september, ko bo v Trubarjevem gaju v prenovljenih poslopih Trubarjeve domačije otvoritev Trubarjeve spominske zbirke.

Udeležili ste se ali pa spremljali v sredstvih javnega obveščanja prireditve, ki so bile v juniju, še zlasti tisto v zadnji junjski noči, na kateri je s slavnostnim nagovorom orisal pomen dela tega našega rojaka iz Rače predsednik Republike konferenca SZDL Jože Smole. Nikakor pa ne zamudite sklepne slovesnosti z otvoritvijo Trubarjeve spominske zbirke, ki bo v nedeljo, 21. septembra. Nanjo nas vabi tudi naš priljubljeni občan, akademski slikar in kot Trubar rojak Dolenjske Jože Centa. Jože pa ni le rojen blizu Rače, ampak je tudi eden od najbolj prizadevnih pobudnikov in organizatorjev za obnovitev Trubarjeve domačije in uveljavitev krajev velikega trikotnika znamenitih Slovencev, Trubarja, Stritarja in Levstika. Že pred leti je osnoval slikarsko kolonijo ali, kot on pravi, srečanje slikarjev. Vsako leto se srečajo in slikajo v enem od rojstnih krajev teh znamenitih mož.

Letos so spet slikali Raško z okolico, srečanje pa je imelo naslov Trubarjevi kraji. Bilo je 12

slikarjev in hudo slabo vreme so imeli. Vendar so vseeno nastala kvalitetna dela, ki bodo razstavljena v novi galeriji »Trubarjev skedenj«, ki bo prav tako odprta 21. septembra. Za preureditev pravega skednja v likovno galerijo ob Trubarjevi hiši se je Jože s kolegi slikarji zelo prizadeval. Ta sicer skromna galerija je po njegovem izjemna pridobitev za Raško in daljno okolico. Odprta bo v glavni sezoni obiskov in bo v njej tudi prodaja spominkov.

Drugi velik prispevek slikarjev k obnovitvi Trubarjeve domačije pa je podaritev svojih del. Okrog 80 slikarjev in kiparjev je darovalo svoja dela, potem pa so naredili v Cankarjevem domu prodajno razstavo. Dela so bila namenoma nekoliko nižje ocenjena, kot so ga pričakovali organizatorji. Zasebnih kupcev je bilo kar veliko, ni pa bilo delovnih organizacij, ki bi tudi tako lahko prispevale k obnovitvi Trubarjeve domačije in seveda imele protivrednost. Nasploh je bil Jože Centa zelo kritičen glede pomoči in zbiranja sredstev. Rekel nam je, da so resnično postrvovale zagnani le domačini, sicer pa je preveč gluhih ušes. No, slikarska in kiparska dela, ki niso bila prodana v Cankarjevem domu, bodo še naprodaj ali v Levstikovem domu v Velikih Laščah ali v Trubarjevem razstavišču na Rašci. Tako imajo delovne organizacije še priložnost, da dajo, da prispevajo in da za to tudi nekaj imajo.

Ena od zanimivosti v tej zbirki je Trubarjev novic v bronu in v srebru. Skoval ga je priznani slovenski medaljer Stane Dremelj.

Pa še na nekaj nas je Jože spomnil. V jesenskem času se začnejo

PRIMOŽ TRUBAR

Oče slovenske književnosti

številni sindikalni in društveni izleti. Letos bi naj tudi ti bili v znamenju 400-letnice Trubarjeve smrti. Raško je treba videti zaradi Trubarja pa tudi zaradi veliko vloženega truda in čiste zagnanosti domačinov. V Velikih Laščah je daleč znana domača gostilna Pri Kuklju, sta pa ob poti do nje še Taborska jama pa Turjak. Naprej pa Sodražica in Ribnica s suho robo. Možnosti za lep poučen izlet je dosti.

● Srečanje zamejskih in naših skupin v Zajčji dobavi

Zvedeli smo, da bo letošnje že tradicionalno srečanje zamejskih in naših folklornih skupin, ki je bilo iz pomladi prestavljeno na jesen, v soboto, 4. oktobra, ob 17. uri pri gostišču Zajčja dobava.

● Likovna novica

Na prostoru nekdanje slaščičarne ob stari tržnici sredi Most je bilo prejšnji mesec odprto novo gostišče »Gostišče Lukar«. Posebnost tega novega lokala, ki prijetno lepša podoba središča Most, so razstavljene oljne slike akademskega slikarja Jožeta Centa. Lastnik lokala naj bi v prihodnje dal priložnost razstavljanja še drugim likovnim ustvarjalcem. Razstavljenega dela je mogoče tudi kupiti.

Življenjski jubilej Miroslava Kokolja

Letos, 17. julija je praznoval 80-letnico MIROSLAV KOKOLJA, šolnik, ljudskoprosvetni, znanstveni in politični delavec.

Učiteljevanje je začel na osnovni šoli v Doliču pod Pohorjem, nadaljeval v Lokovici na Koroškem, na deščanski šoli v Lendavi v Prekmurju, od koder ga je po desetletnem službovanju z družino vred pregnal madžarski okupator.

Med okupacijo je sodeloval v OF in bil nekaj časa zaprt na sodišču v Ljubljani. Po osvoboditvi je bil ravnatelj na gimnaziji v Soboti, na nižjih gimnazijah v Sevnici in Litiji, 13 let pa na osemletki v Polju, kjer je leta 1967 šel v pokoj.

Zunajšolsko je deloval kot ljudskoprosvetni delavec, največ kot gledališki režiser in inženier, ustanovitelj mladinskih odrov v vseh krajih službovanja, predavatelj na ljudski univerzi, organizator gradnje novega poslopja gimnazije v Soboti, ustanovitelj arhiva in študijske knjižnice v Soboti, obnovitelj prekmurskega muzeja, organizator gradnje nove šole v Polju, njenemu prostoranemu okolju pa je z zasadijo parka dal prikupnejšo podobo. Sodeloval je pri sestavi učnih načrtov v okviru Zavoda za šolstvo. Kot aktivist OF je bil mestni sekretar v

Soboti, sodeloval pri odkupih, obveznih dajavah, ljudskem posojilu in snovanju mladinskih delovnih brigad.

Kot publicist je objavljaj članke v Popotniku, Sloveniji, Mladem Prekmurcu, Vestniku mariborskega okrožja, Novih obzorjih, Ljudskem glasu, Obmurskem in Pomurskem vestniku, Svetu ob Muri, Časopisu za zgodovino in narodopisje ter Zgodovinskem časopisu.

Napisal je samostojne publikacije: Sto let šole v Polju (1957), Poročilo ob dvajsetletnici šole v Polju (1965), Občina Ljubljana-Polje (1. in 2. del, 1959), Vevški papirničarji v boju za svoje pravice (1977), Prekmursko šolstvo od začetka reformacije do zloma nacizma (1977), Prekmurski Slovenci od narodne osvoboditve do nacistične okupacije 1919-1941 (1984), s

sodelavci zbral, napisal in uredil Zbornik Rdeči Zalog (1985).

Predaval je na Mednarodnih kulturnozgodovinskih simpozijih v Mögersdorfu v Avstriji (1975) in v Köszegu na Madžarskem (1976), na znanstvenem posvetovanju o revolucionarnem vrenju v Prekmurju v Radencih (1979), na Enajstni sklici Plenuma kulturnih delavcev OF v Radencih (1983).

Za uspešno delo je prejel več priznanj: nagrade ministrstva prosvete, občinskega odbora v Polju in občinske skupščine Ljubljana-Mostje-Polje, Zagarjevo nagrado, imenovan za častnega člana Ljudske mladine Slovenije, za pedagoškega svetnika, odlikovan z redom dela z zlatim vencem in bronasto ter srebrno značko OF.

Želim mu še zdrava in srečna leta v novem domovanju v Novih Fužinah!

● TELESNA KULTURA ● ŠPORT ● REKREACIJA ●

● MALI NOGOMET

Selekcija slovenskih pionirjev v Liščici

Prvič se je v malem nogometu zgodilo, da sta ekipi iz dokaj oddaljenih krajev sestavili skupno selekcijo. Poskus je uspel, slovenski pionirji so premagali domačine z rezultatom 5:1.

Avgusta leta 1984 je ekipa Bife Kajič (danes Mobografika) nastopila na turnirju za Jugoslovanski revijski pokal v Liščici. To je bil prvi korak sodelovanja ljubljanskega Koordinacijskega odbora za mali nogomet in YURK-a, ki je pod vodstvom prizadevnega zagrebškega športnega delavca Vladimirja Dukića že močno presegel prvotne okvire in prerašča v malonogometno zvezo Jugoslavije.

Minilo je dve leti in Liščica, prijeten kraj dobrih 30 km od Mostarja, je priredila že tretji tradicionalni turnir v okviru YURK-ovega tekmovanja. Na turnirju tokrat ni bilo nobene slovenske ekipe, zato pa so se v predtekmi finalnega dela tekmovanja predstavili pionirji združene ekipe aktualnih ljubljanskih

pionirskih prvakov Snoopy iz Zaloge in mariborskega Kovinarja.

Prvi poskus dveh regionalno oddaljenih slovenskih ekip, da nastopita s skupnim moštvom, je lepo uspel. Naši najmlajši so z rezultatom 5:1 premagali vrstnike iz Liščice, najboljši pionir prvenstva Ljubljane Enes Hotić in soigralci pa so z lepimi in atraktivnimi potezami nekajkrat poželi tudi aplavze domače publike. Ob tem velja dodati, da so noč pred tekmo potovali iz Ljubljane oziroma Maribora v Mostar z vlakom drugega razreda, na enak način pa so se tudi vračali.

To pa ni bil prvi nastop slovenskih pionirjev na YURK-ovih turnirjih. Ekipa mariborskega Kovinarja se je prvič predstavila na YURK-ovih tekmovanjih letos v

Mariboru, kjer je premagala pionirje KMN Vukosavljević-Lire z rezultatom 4:2. Nastopili so tudi na odprtem prvenstvu Ljubljane in osvojili tretje mesto ter lovoriko fair-play. Ekipa Snoopy iz Zaloge še ni nastopila na YURK-u, zato pa je zelo prepričljivo osvojila naslov prvaka Ljubljane. Enes Hotić je bil tedaj proglašen za najboljšega igralca, obenem je bil tudi najboljši strelec, Niko Sirmik pa najboljši vratar. Sicer pa so ljubljanski pionirji na YURK-u stalno prisotni, nastopili so že v Ljubljani, Zagrebu, Zalcu, Tuzli, Zenici, Poreču in Mariboru.

Postava Slovenije na tekmi v Liščici: Polak, Fermešek, Prašnički, Novaković, Prem, Zemljčič, Mrdović, Brus (vsi Kovinar Maribor), Hotić, Bronić in Sirmik (vsi Snoopy Zalog). Ekipo so vodili Lorenčič, Drobir (oba Maribor) in Cokan (Ljubljana). T. C.

Nov uspeh slovenskih pionirjev

Po uspešnem nastopu v Liščici so združeni pionirji iz naše občine in Maribora dosegli še en velik uspeh. V Sestvetah pri Zagrebu so z rezultatom 3:0 premagali reprezentanco Zagreba. Pri tem jih niso zmotili niti nemogoči vremenski pogoji. Na turnirju je lep uspeh dosegla tudi ljubljanska Mobografika, nastopili so še Osveščilci zraka iz Vač pri Litiji. V septembru so slovenski pionirji vabljani na turnir YURK-a v Niš.

Zagreb je mesto, kjer je mali nogomet najbolj razvit v Jugoslaviji. Iz Zagreba so današnji članski prvaki Jugoslavije — Uspinjača. V Zagrebu je bilo organizirano prvo prvenstvo Jugoslavije, prav tako play-off lanskega prvenstva. V Zagrebu je rojen tudi YURK — bodoloča malonogometna zveza Jugoslavije.

Spomladi je bilo v Novem Polju organizirano prvo prvenstvo Ljubljane za pionirje. Zagrebčani niso bili leni. Že čez mesec dni so organizirali pionirsko prvenstvo Zagreba, dobili svoje prvake in sestavili svojo pionirsko reprezentanco. Nato so povabili ljubljanske pionirje v Sestveta, da se pred finalom YURK-ovega turnirja pomerijo z njimi.

Kdor redno bere športno stran Naše skupnosti, je dobro obveščen o dosedanjih nastopih ljubljanskih pionirjev na YURK-u. Nastop v Sestvetah je bil že njihov deveti, hkrati pa drugi nastop združene ljubljansko-mariborske ekipe, lahko bi rekli neuradne reprezentance Slovenije. Toda to vendar ni bil nastop kakor vsi drugi, vedelo se je namreč, da bodo naši pionirji tekmovali z zelo kvalitivno ekipo. V taboru slovenske ekipe je vladal

zmeren optimizem. Tudi naša ekipa je bila najmočnejša doslej, v njej je bilo kar pet igralcev Snoopy-ja, aktualnih prvakov Ljubljane.

Ekipa se je zbrala v Zagrebu iz treh krajev v Jugoslaviji. Štirje pionirji so pripotovali iz Ljubljane, trije iz Maribora, najboljši igralec prvenstva Ljubljane Enes Hotić pa celo iz Ključa v Bosni, kjer je preživljal počitnice. Nato so skupaj odšli v Sestveta, kjer so se pomerili z Zagrebčani.

Tekla je druga minuta tekme, ko se je uil močan dež. Sodnik je tekmo prekinil. Obe ekipi sta bili željni igre, zato je organizator po petnajstih minutah čakanja dovolil nadaljevati tekmo. Odigran je bil prvi polčas in gostje iz Slovenije so vodili zanesljivo z rezultatom 3:0. Ker se vreme ni hotelo izboljšati, je organizator določil, da je tekma s tem končana. Naši pionirji so želeli nadaljevati, toda tudi v teh petnajstih minutah so pokazali dovolj. To je bil še en velik uspeh slovenskega pionirskega malega nogometa. Vse tri zadetke je dosegel Enes Hotić.

Za pionirsko tekmo je bil na sporedu zaključek YURK-ovega turnirja. Ekipi Tange Lange iz Liščice

in domači Vitex, ki bi se morali pomeriti za tretje mesto, sta se dogovorili, da bosta namesto tekme po dežju streljali kar sedem metrovke; uspešnejši so bili gostje iz Liščice. Finalna tekma je bila odigrana in se je končala brez zadetkov, po sedemmetrovkah pa je debitant Virovitica premagal državne prvake Uspinjačo.

Na turnirju se je izkazala ljubljanska Mobografika z zmagoma 3:0 nad Zrinskih iz Karlova in 5:0 nad zagrebškim Leptrom. Osvojili so drugo mesto v skupini, poraženi so bili le od kasnejšega prvaka Virovitice. Med igralci je na največje aplavze požel Robert Zickero. Sodelovali so tudi osveščilci zraka iz Vač pri Litiji, ki so bili tretji v svoji skupini.

Slovenski pionirji, na čelu z najboljšim strelcem in igralcem Enesom Hotićem iz Zaloge, so v septembru povabljeni v Niš. Vsi si želijo tega nastopa, z zadnjimi rezultati so ga tudi zaslužili, pa vendar je vprašljivo, če jim bo omogočen. Pionirski mali nogomet žal ni dovolj dobro financiran. Vsi, ki bi bili pripravljeni finančno pomagati, so dobrodošli.

Postava KLEPARSTVA VUKOSAVLJEVIĆ SLOVENIJE na tekmi v Sestvetah: Sirmik, Kendić, Begić, Hotić, Bronić (vsi Snoopy Ljubljana), Novaković, Gojković, Kočev (vsi NK Novinar Maribor). Ekipo so vodili Cokan (Ljubljana), Lorenčič (Maribor) in Popović (Domžale). TOMAŽ COKAN

V Dolskem so spet tekli

Člani Partizana Dolsko so letos 1. avgusta že tretjič zapored organizirali rekreacijski tek ob krajevnem prazniku.

Na startu se je zbralo 48 tekačev iz bližnje in daljne okolice. Med njimi sta bila tudi dva vojaka, pa atletski veteran Svetlan Vujašin, bradati Jože Štine iz Novoga mesta, ki ne zamudi nobenega teka, najstarejša udeleženka 58-letna Helena Žigon iz ŠD Ježica in drugi; žal pa samo en domačin, in sicer predsednik Partizana Primož Zupancič.

Proga je bila ista kot lani, dolga 12 km in pol, potekala je skozi okoliške vasi Kleče, Podgoro, Petelinje, Kamnico, Osredke in nazaj s startom in ciljem pred kulturnim domom v Dolskem. Čeprav je bil start razmeroma pozno (ob 19. uri), je bilo še precej toplo, tako da so tekači po napornem teku popili kar 50 litrov cedevice. Najboljši trije po kategorijah so

prejeli kolajne, absolutni zmagovalci Roman Lazar iz AK Domžale pa tudi pokal.

Rezultati:

Člani do 30 let: 1. Lazar, AK Domžale 43,46, 2. Teraž M., VP Kranj 44,19, 3. Rokavec, AK Kamnik 44,46.

Člani od 30 do 40 let: 1. Vujašin, ŽAK Ljubljana 44,03, 2. Vožlič, Avtomontaža 45,03, 3. Grad, Belinka 47,08.

Veterani nad 40 let: 1. Udovč, Dolga pot 55,00, 2. Budna, ŠD Ježica 61,16, 3. Štine, Novotek 62,50. Mladinci do 18 let: 1. Uršič Mitja, AK Olimpija 45,10, 2. Ravnak, Ponikva-Celje 46,00, 3. Seljak, SK Slavko Štander 47,43.

Ženske: 1. Bohine, Unis Tos Ljubljana 50,07, 2. Antonin, AK Kamnik 58,46, 3. Tiholet, ŠD Ježica 61,27.

MARKO BOKALIČ

● KARATE KLUB FORUM VPISUJE

Karate in samoobramba

Združite prijeto s koristnim in se vpišite v pol leta trajajočo vadbo karateja in samoobrambe, ki sta prirejena možnostim in potrebam današnjega človeka.

K vpisu vabimo prav vse občane od pionirjev do starejših oseb. Treninje po posameznih skupinah so namreč ločeni in prirejani za pionirje in člane ter članice. Program je pripravljen zelo natančno in strokovno. Omogoča pravilno in postopno učenje gimnastičnih vaj tako, da jih zmore praktično vsakdo. Obenem pa je trening dovolj intenziven, da je že v zelo kratkem času viden občuten napredek vsakega posameznika.

Povsem neupravičen je strah in predsodki nekaterih, da je to grob šport in neprimeren za vsakogar, še posebno za dekleta. Kdor misli tako, je v veliki zmoti in bi bilo dobro, da si ogleda kakšen trening, pa bo povsem spremenil svoje mnenje. Zelo naporni in ostrejši treninjski so namenjeni predvsem vrhunskim tekmovalcem in borbena skupini. V to skupino se vpi-

šejo člani in članice po pol ali enem letu treninga, ko že imajo ustrezno predznanje in približno enake fizične in psihične sposobnosti.

Poleg razvijanja splošne fizične vitalnosti v uvodnih vajah treninga vsebuje program tehnike karateja do prvega barvnega pasu in 33 tehnik samoobrambe iz najbolj pogostih situacij napada v prostoru ali na ulici. Obrambe so izvedene tako, da jih lahko izvede vsakdo z osnovnim znanjem karateja in pravočasno reakcijo, kar se seveda nauči na treningu. Tehnika karateja, ki se trenira v Karate klubu Forum, se imenuje SANKUKAT in je kombinacija trdih in mehkih gibov ter krožnih in direktnih udarcev ter gibanja. Zato vsebuje mnogo akcij, ki jih v klasičnem karateju ni bilo, zaradi te svoje raznovrstnosti in eksplozivnosti ter hitrosti pa tako postane izredno učinkovit in eleganten način boja v vsaki situaciji.

Za vse tiste, ki želijo od karateja kaj več, je po uvodni vadbi možno nadaljevanje v skupinah za barvne pasove in posebni borbeni in de-

monstracijski skupini. Pedagoško sposobnejši pa se lahko usmerijo v izobraževanje za trenerje, ki jih zaradi velikega števila članov stalno potrebujemo.

Tekmovalci lahko tekmujejo v rednem tekmovalnem sistemu, vsak mesec pa imajo možnost tekmovanja na prijateljskih turnirjih po vsej Sloveniji. Poleg tega pa Karate klub Forum organizira tudi družbena srečanja in prireditve.

Naj povemo še to, da je v klubu preko 500 aktivnih članov, članice ter pionirjev in pionirk.

Treninje bodo v telovadnicah na Viču, za Bežigradom in v Centru. Ob pričetku treningov bomo tudi pripravili ogled video karate filmov. Vse dodatne informacije lahko dobite v času vpisa v

OSNOVNI ŠOLI DR. VITA KRAIGHERJA ZA BEŽIGRADOM (ZA STADIONOM OLIMPIJE) VSAK PONEDELJEK IN SREDO OD 18. DO 20. URE DO 22. 9. 1986.

VABLJENI